

KONKURENTSIAMET

Estonian Competition Authority

OTSUS

22.12.2014 nr 5.1-5/14-035

Koondumisele nr 21/2014 OÜ Graanul Mets / Eremka OÜ / Osühing KARO METS loa andmine

Koondumine

09.12.2014 esitas OÜ Graanul Mets (registrikood 12028699) ja Eremka OÜ (registrikood 10898261) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid OÜ Graanul Mets, Eremka OÜ, Osühing KARO METS (registrikood 1422840) ning Eremka OÜ osanikud Kaljo Mägi (isikukood 34210284218), Heiki Olviste (isikukood 37406274216), Mart Mängel (isikukood 37710022257), Meelis Lippe (isikukood 36804204222), Meelis Meigo (isikukood 37402280292), Runo Ruubel (isikukood 36001134219), Tambet Song (isikukood 37901154219), OÜ Kasafor (registrikood 10882314) ja Lumbar OÜ (registrikood 10869986) 18.11.2014 ühissetevõtte moodustamise lepingu. Lepingu jõustumise järgselt omandavad OÜ Graanul Mets ja Eremka OÜ ühiselt valitseva mõju Osühingu KARO METS üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 09.12.2014 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osalisteks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks OÜ Graanul Mets (edaspidi Graanul Mets), Eremka OÜ (edaspidi Eremka) ja Osühing KARO METS (edaspidi Karo Mets).

Graanul Mets kuulub AS Graanul Invest (edaspidi Graanul Invest; registrikood 10990825) kontserni, mille üle omab valitsevat mõju OÜ Biofuel, mille 100%-line

omanik on füüsiline isik Raul Kirjanen (isikukood 37606130222). Graanul Investi põhitegevusalaks on puidugraanulite tootmine ja müük. Graanul Mets on nimetatud kontserni valdusettevõtja. Koondumise teate kohaselt kuulub Graanul Metsale 50%-line osalus OÜ-s Valga Puu, mis on metsandusvaldkonna ettevõtja ning mille peamised tegevusalad on metsavarumine ja müük, metsa ülestöötamine ja muud metsakinnistute majandamisega seotud teenused. OÜ-le Valga Puu kuulub 100%-line osalus OÜ-s AAB Ekskavaator, mille põhiliseks tegevusalaks on maaparandus- ja kaevetööd.

Eremka on Eesti äriühing, mille põhitegevuseks on majandusaasta aruande kohaselt metsakinnistute ost ja nende järjepidev haldamine: metsaistutus, vahekasutus ja lõppraided. Koondumise teate kohaselt on Eremkal üheksa osanikku ning kellelgi neist eraldi ei ole äriühingu üle valitsevat mõju KonkS § 2 lg 4 tähenduses.

Karo Metsa põhitegevuseks on majandusaasta aruande kohaselt metsa ülestöötamine ja puidukaubandus. Karo Metsal puuduvad tütar- või muud sidusettevõtjad. Tehingueelselt kuulub Karo Mets 100%-liselt Eremkale, kes teostab äriühingu üle ainuvalitsevat mõju.

Käesoleva koondumistehingu järgselt omandavad Graanul Mets ja Eremka ühiselt valitseva mõju Karo Metsa üle.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Koondumise osaliste 2013.a käive Eestis oli kokku üle 6 391 200 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või

järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Eremka ja Karo Metsa põhitegevuseks on metsavarumine. Koondumise osaliste hinnangul on nende turuosad metsamaterjali varumise ja müügiga seotud kaubaturgudel olnud stabiilselt 1-1,5% ning nende turuosa jääb kitsamate kaubaturgude lõikes (palgi, paberi, küttepuidu turg) 1-4% ulatusse. Samuti ei ületa ühegi koondumise osalise turuosa muude metsakinnistute majandamisega seotud teenuste osutamise kaubaturul 1%. Seega jäävad koondumise osaliste ühised turuosad igal kaubaturul alla 15%, mistõttu puuduvad horisontaalselt mõjutatud kaubaturud konkurentsioiguse tähenduses.

Graanul Metsal äritegevus puudub ning tegemist on valdusettevõtjaga. Graanul Metsaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate põhitegevusaladeks on puidugraanulite tootmine Eestis, Lätis ja Leedus, biomassist soojus- ja elektrienergia tootmine ja müük Eestis ja Lätis, ning puidugraanulite müük Eestis ja Rootsis. Koondumise osaliste hinnangul on metsamaterjali varumise ja müügiga vertikaalselt seotud kaubaturuks energiapuidu ostuturg Eesti territooriumil. Antud kaubaturul tegutsevad Graanul Metsa kontserni kuuluvad ettevõtjad, kelle turuosa jääb koondumise osaliste hinnangul 8% ulatusse. Seega jääb koondumise osaliste turuosa igal kaubaturul ühiselt ja eraldi alla 25%, mistõttu puuduvad konkurentsioiguse tähenduses ka vertikaalselt mõjutatud kaubaturud.

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul turu struktuur ei muutu ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsikaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid Koondumise teate esitamise juhendi § 8 lg 3 mõistes ning koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba OÜ Graanul Mets, Eremka OÜ ja Osühing KARO METS koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 22.12.2014 otsuse nr 5.1-5/14-035 ärakiri on samane originaaliga.

/ Kairi Kaasik-Aaslav / 14.01.2015